Special Article

ว่าด้วยผู้นิพนธ์และผู้ร่วมนิพนธ์ในบทความทางวิชาการ

ประเสริฐ ทองเจริญ พ.บ.*

ในการปฏิบัติหน้าที่บรรณาธิการวารสารทางการแพทย์ของผม ซึ่งรวมเป็นเวลานานประมาณสามสิบปีนั้น นอกจากปัญหาความไม่ได้มาตรฐานของบทความทั้งด้านเนื้อหาและการเรียบเรียงแล้ว เรื่องคณะผู้นิพนธ์ก็เป็นอีกปัญหาหนึ่งที่นักวิทยาศาสตร์ของไทยเราส่วนหนึ่งยังไม่เข้าใจ หรือเข้าใจผิดๆ หรือมีค่านิยมที่ผิดๆ ยึดติดอยู่ โดยไม่มองกว้างออกไปดูสังคมวิทยาศาสตร์นานาชาติ ปัญหาที่ผมประสบมีอาทิ

1. บางบทความมีชื่อผู้นิพนธ์มากเกินไป จนเกินความจำเป็น

2. บางบทความตัดชื่อผู้ร่วมวิจัยออกหมดเหลือชื่อตนเองคนเดียว ราวกับว่าเป็นทศกัณฑ์สิบหน้ายี่สิบมือจึงวิจัยงานนั้นได้สมบูรณ์

3. เจ้าหน้าที่ที่ทำงานตามปกติ (พยาบาล นักเทคนิคการแพทย์ นักวิทยาศาสตร์ ฯลฯ) แต่ถูกเอางานที่ทำอยู่เป็นประจำไปศึกษาวิเคราะห์และรายงานมาร้องเรียนว่าทำไมไม่มีชื่อของตนเอง มีปรากฏเฉพาะที่กิตติกรรมประกาศ หรือบางครั้งไม่มีปรากฏ ณ ที่ใดเลย

4. ผู้นิพนธ์ชื่อแรกแอบขโมยเอาผลงานของทั้งคณะนักวิจัยไปเขียนเป็นบทรายงาน ส่งไปตีพิมพ์โดยผู้ร่วมคณะนักวิจัยไม่ทราบ ไม่เคยได้เห็นมาก่อนเลย

5. ชื่อของผู้ร่วมวิจัยขาดหายไปบางคน ไม่ครบเหมือนในพิธีสาร (protocol) ที่ยื่นเสนอขอทำวิจัย จึงเขียนจดหมายมาประท้วง

6. ผู้ที่มีชื่อร่วมรายงานเขียนหนังสือมาประท้วงว่า บทความแย่ๆ อย่างนั้นใส่ชื่อท่านไปทำไมโดยที่ท่านไม่ทราบมาก่อน

7. ผู้ที่ได้รับการกล่าวคำขอบคุณในกิตติกรรมประกาศ เขียนจดหมายมาต่อว่าว่าไม่น่าเอาชื่อไปขอบคุณเลยว่าช่วยตรวจบทความ หรือช่วยดูภาษาอังกฤษให้ อันที่จริงแล้วท่านผู้นั้นไม่เคยได้อ่านต้นฉบับครบตลอดทั้งเรื่อง สุดท้ายบทความบทนั้นเป็นบทที่คุณภาพต่ำ สับสน ภาษาอังกฤษสุดแย่ ทำให้ท่านเสียเครดิตไปเปล่าๆ

8. เรื่องที่ลงในวารสาร เมื่อมีการแบ่งการมีส่วนร่วมในรายงานนั้น มีผู้ร้องว่าทำไมมีส่วนร่วมเพียงน้อยนิด 2% บ้าง 5% บ้าง น่าจะมีมากกว่านั้น

9. มีการนำเอาชื่อชาวต่างประเทศเป็นผู้ร่วมนิพนธ์ แต่ไม่สามารถติดต่อเจ้าตัวเพื่อลงนามในแบบฟอร์มที่จะส่งบทความไปตีพิมพ์ได้ จะให้ปฏิบัติอย่างไร

นี่เป็นเพียงส่วนหนึ่งของความวุ่นวายเฉพาะในเรื่องขององค์ประกอบของผู้นิพนธ์เพียงเรื่องเดียว

ในฐานะที่ผมทำหน้าที่เป็นบรรณาธิการจดหมายเหตุทางแพทย์ของแพทยสมาคมแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์มาตั้งแต่ฉบับเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ.2515 ติดต่อกันมาจนถึงปัจจุบัน โดยมีการเว้นระยะประมาณ 6 ปีเศษ (ไปดำรงตำแหน่งผู้รั้งนายกแพทยสมาคมฯ และนายกแพทยสมาคมฯ รวม 4 ปี หลังจากพัก

ภาควิชาจุลชีววิทยา, คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล, มหาวิทยาลัยมหิดล.
ราชบัณฑิตสำนักวิทยาศาสตร์, ประเภทวิทยาศาสตร์ประยุกต์, สาขาแพทยศาสตร์.

อยู่ร่วม 2 ปี ก็ได้รับเชิญเข้าไปแก้ปัญหาความล่าช้าของวารสาร และปัญหาด้านการเงิน จนจวบถึงทุกวันนี้) เป็นบรรณาธิการผู้ก่อตั้งแพทยสภาสารของแพทยสภาระหว่างปี พ.ศ. 2514 – 2520 เป็นเวลา 6 ปี และได้รับหน้าที่เพื่อเข้าไปแก้ปัญหาอีกเมื่อปี พ.ศ. 2538 จนถึงปัจจุบัน เป็นบรรณาธิการผู้ก่อตั้งวารสารโรคเอดส์ของกรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุขตั้งแต่ปี พ.ศ. 2531 จนถึงปัจจุบัน และเคยเป็นบรรณาธิการวารสาร Asia Pacific Journal of Allergy and Immunology อยู่อีกถึง 4 ปี ได้อาศัยประสบการณ์ที่ผ่านมา ไปแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่ได้ยกไว้ในตอนต้น ตามลำดับดังนี้

1. การที่จะให้มีชื่อผู้ใดอยู่ในคณะผู้นิพนธ์ ขอให้ยึดหลักของ Uniform Requirement for Manuscripts Submitted to Biomedical Journals ซึ่งจัดทำโดย International Committee of Medical Journal Editors[1] ซึ่งตีพิมพ์ใน Ann Intern Med 1988; 108: 258-65.

2. ถ้าบรรณาธิการพิจารณาเห็นว่าไม่น่าจะเป็นไปได้ ก็มักจะลองปรึกษาคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในสาขานั้นๆ ดูว่าเรื่องเช่นนี้ งานวิจัยในลักษณะ "one man show" หรือ "lone star" จะทำได้หรือไม่ ถ้าเห็นว่าสุดวิสัยอาจจะส่งคืนไม่รับตีพิมพ์ หรือขอให้ชี้แจงหรือปรับปรุงเพิ่มเติมแล้วแต่กรณี

3. แก้ปัญหาโดยยึดหลักตามข้อหนึ่งที่กล่าวไว้แล้ว[1]

4. คนที่ขโมยบทความนั้นจะต้องได้รับการลงโทษ ถ้าจับได้ต้องแจ้งให้หน่วยงานหรือผู้บังคับบัญชาหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ให้ได้ทราบถึงการกระทำเยี่ยงโจรนี้

5. กรณีที่บางชื่อหล่นหายไป อาจเกิดขึ้นได้หากผู้ร่วมวิจัยบางท่านขอถอนตัวจากคณะวิจัย หรือไม่เอาใจใส่ในงานวิจัย โดยคณะนักวิจัยพิจารณาแล้วว่าไม่น่ามีชื่อร่วม ถ้าสงสัยก็ให้ชี้แจงได้ คงจะต้องพิจารณาเป็นแต่ละกรณีไป

6. ในกรณีที่แอบอ้างใส่ชื่อผู้อื่นไปในบทรายงานหรือกิตติกรรมประกาศ ผมจะส่งจดหมายประท้วงนั้นให้คณะผู้นิพนธ์ได้ทราบแล้วให้ไปแก้ไขแก้ตัว หรือไปสารภาพผิดกันเอง ผมคงเข้าไปเกี่ยวข้องมากไม่ได้ เป็นเอกสิทธิ์ส่วนบุคคลที่จะไปว่ากล่าวกันเอง ผมเองเพียงบันทึกหรือจดจำพฤติกรรมน่าละอายอันนี้เอาไว้ว่ามีผู้ใดบ้างที่ชอบมีพฤติกรรมเช่นนั้น อาจเพื่อเอาใจเจ้านายหรือเพื่อให้คนคิดว่าบทความของตนดีเพราะอาศัยเครดิตผู้อื่น แต่ผลที่ได้กลับติดลบ ต้องลงบัญชีดำเอาไว้ด้วย

7. การที่ได้ส่วนร่วม 2% หรือ 5% นั้นไม่น่าจะยินดีอะไร บางรายที่ได้ 2% คงได้เพราะเคยเดินผ่านหน้าห้องวิจัยไป 2 ครั้งกระมัง การที่ได้ชื่อร่วมในบทรายงานเพื่อเอาไปเขียนชีวประวัติโดยที่ตนเองไม่ได้ลงแรงอะไรนั้น ไม่น่าจะเกิดความภูมิใจอะไร น่าละอายด้วยซ้ำไปที่เกิดการ "ละโมภ" จากการจับเสือมือเปล่า หากท่านไม่ได้ร่วมงานอะไรมากมาย ถึงจะไม่มีชื่อก็อย่าไปโกรธเคืองคณะผู้วิจัยเขาเลย โอกาสที่ท่านจะมีชื่อในที่ต่าง ๆ นั้นยังมีอีกมาก

8. การเอาชื่อผู้ที่ไม่สามารถจะติดต่อได้ไปร่วมในชื่อผู้นิพนธ์นั้นคงจะไม่เหมาะ เอาไปไว้ในกิตติกรรมประกาศคงจะเหมาะกว่า ถ้าเจ้าของบทความยืนยันที่จะให้ปรากฏเช่นนั้น ผมจะสอบถามกลับไปว่าจะให้ผมตัดชื่อนั้นออกเอง หรือจะให้ส่งบทความที่ไม่ถูกระเบียบไม่เข้าเกณฑ์ฉบับนั้นคืนไปโดยไม่รับตีพิมพ์ ให้ท่านเลือกตัดสินใจเอาเอง

เพื่อให้เกิดความกระจ่างเกี่ยวกับเรื่องคณะผู้นิพนธ์ ผมได้เรียบเรียงเรื่องนี้โดยใช้บทความเรื่อง Uniform Requirement for Manuscripts Submitted to Biomedical Journal เป็นหลักดังนี้

คณะผู้นิพนธ์หรือคณะผู้รายงานจะต้องเป็นผู้ที่ได้ร่วมปฏิบัติงานโดยแท้จริงเท่านั้น จึงจะถือว่าเป็น

ผู้ที่มีส่วนร่วมอย่างจริงจัง ไม่ควรใช้บทรายงานการวิจัยเป็นที่ชุมนุมสหกรณ์ของ หน่วยงาน คณะ ภาควิชา หรือมหาวิทยาลัย อันเป็นการแสดงถึงเอกลักษณ์ของระบบอุปถัมภ์แต่อย่างใด จะต้องเป็นผู้ที่ได้รับการเชื้อเชิญให้เข้ามีส่วนร่วมในงานวิจัยโดยตรงตั้งแต่ต้น มีส่วนร่วมในการร่างหรือปรับปรุงร่างโครงการวิจัย มีส่วนร่วมในการเสนอโครงการวิจัย มีสัดส่วนในการปฏิบัติงานที่เห็นได้ชัดเจน จำแนกได้เป็นรูปธรรม โดยสรุป จะต้องเป็นผู้อยู่ในกรอบดังต่อไปนี้

1. ผู้ที่ให้แนวคิดของโครงการวิจัยและวางโครงร่างงานศึกษาวิจัยนั้นๆ วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล แปลข้อมูล *ผู้ที่ให้แต่เพียงแนวคิดแต่ไม่ได้มีส่วนร่วมในการวางโครงร่างวิจัย ไม่จำเป็นจะต้องเป็นผู้ร่วมนิพนธ์* ควรจะอยู่ในกิตติกรรมประกาศ

ยกตัวอย่างเช่น ผมได้แนะนำให้อาจารย์ในภาควิชาจุลชีววิทยาที่ผมปฏิบัติงานอยู่ ทำงานวิจัยเกี่ยวกับโรคของหนูท่อในกรุงเทพมหานคร โดยได้แนะนำแหล่งที่จะติดต่อเพื่อเก็บตัวอย่างตรวจ แนะนำแหล่งเงินทุนวิจัย ตรวจทานโครงร่างการวิจัย ในกรณีเช่นนี้ถือว่าผมไม่ได้มีส่วนร่วมในการวิจัย ถ้าจะให้เกียรติก็ขอให้ขอบคุณในกิตติกรรมประกาศก็พอ

2. เป็นผู้เรียบเรียงร่างบทรายงานนั้นๆ หรือผู้ที่แก้ไขปรับปรุงร่าง ในส่วนที่เป็นเนื้อหาทางวิชาการไม่ใช่เป็นเพียงผู้แก้คำผิด หรือผู้ที่ตรวจความถูกต้องของภาษาอังกฤษ *สองกรณีหลังนี้ไม่จำเป็นต้องเป็นผู้ร่วมนิพนธ์*

3. ผู้ที่มีหน้าที่ตรวจรับรองต้นฉบับล่าสุดที่จะส่งตีพิมพ์ในวารสาร

ผู้นิพนธ์และผู้ร่วมนิพนธ์คือผู้ที่ทำหน้าที่ 3 ประการนี้เท่านั้น อย่างไรก็ตามแบบธรรมเนียมไทยอาจจะหละหลวมกว่านี้ได้บ้าง แต่อย่าให้หลวมถึงขนาดน็อตหลุด กฎเกณฑ์ของวารสารบางฉบับอาจขอให้ทำบัญชีแจกแจงหน้าที่ของผู้นิพนธ์แต่ละคนแนบไปด้วย[2]

ผู้ที่ไม่ควรเป็นผู้ร่วมนิพนธ์

1. ผู้ที่เพียงแต่มีส่วนในการขอทุนสนับสนุนการวิจัย เช่น หัวหน้าหน่วยซึ่งเขียนข้อความสนับสนุนการขอทุนวิจัย

2. ผู้ที่มีหน้าที่เพียงเก็บรวบรวมข้อมูล และเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานเป็นลักษณะงานประจำ ไม่จำเป็นต้องเป็นผู้ร่วมวิจัย

3. ผู้ให้คำแนะนำ นิเทศน์งานให้แก่คณะนักวิจัย

4. หัวหน้าสถาบัน หน่วยสาขา กอง ภาควิชา คณะ กรม มหาวิทยาลัย วารสารบางฉบับจะให้เกียรติโดยให้ลงได้ว่าหัวหน้าสถาบันคือผู้ใด แต่ไม่ใช่เป็นผู้ร่วมนิพนธ์

การศึกษาที่กระทำในลักษณะสหสถาบัน ผู้ที่จะเข้าข่ายที่จะเป็นผู้นิพนธ์ก็จะต้องเข้าเกณฑ์ 3 ข้อดังกล่าวเช่นกัน จึงจะเหมาะสมกับการเป็นผู้ร่วมนิพนธ์ หากไม่เข้าเกณฑ์ก็ควรขออนุญาตท่านเหล่านั้นนำชื่อไปไว้ในกิตติกรรมประกาศหรือนำไปประกาศไว้ในภาคผนวกก็ได้

ในขั้นตอนของการร่างโครงร่างการวิจัย ควรจะได้ตกลงกันถึงเรื่องคณะผู้นิพนธ์ไว้ให้เรียบร้อย จะได้ไม่มีปัญหาในภายหลัง รวมทั้งสัดส่วนของการมีส่วนร่วมด้วย

ลำดับของผู้นิพนธ์

ควรจะมีการหารือและบรรลุข้อตกลงในระหว่างผู้ร่วมวิจัยตั้งแต่แรกว่าจะให้ผู้ใดเป็นชื่อแรก และน้ำหนักของลำดับชื่อผู้นิพนธ์แต่ละคนจะเป็นเท่าใด อาจจะนำไปอธิบายหน้าที่ของแต่ละท่านเอาไว้ในเชิงอรรถหรือ foot note พึงตระหนักว่าวารสารแต่ละฉบับจะจำกัดจำนวนผู้นิพนธ์ให้มีจำนวนน้อย มีเฉพาะ National Library of Medicine ของสหรัฐเท่านั้น ที่จะลงชื่อผู้พิมพ์มากที่สุดถึง 24 + 1 ชื่อ (ผู้วิจัยหลัก 1 คน และผู้ร่วมคณะอีก 24 คน)

หัวหน้าโครงการที่เป็นผู้อาวุโส เป็นผู้ตั้งต้นแนวคิด เป็นผู้วางโครงงานวิจัยทั้งหมด อาจจะเป็นผู้ที่มีชื่ออยู่ลำดับท้ายก็ได้ แต่ก็ไม่จำเป็นเสมอไปที่ผู้อาวุโสซึ่งไม่ได้มีส่วนร่วมในการให้แนวคิดอะไรที่จะต้องไปคุมขบวนอยู่ท้ายแถวเป็นประจำ อันเป็นการหลอกตัวเองและสร้างภาพผิด ๆ ต่อสังคม

โครงการภาคสนามที่มีผู้ร่วมวิจัยเป็นจำนวนมากและผลงานของแต่ละท่านใกล้เคียงกัน อาจจะเรียงลำดับตามตัวอักษรของชื่อผู้ร่วมวิจัยก็ได้

ในการเขียนเอกสารอ้างอิงตามแบบฉบับของแวนคูเวอร์ (Vancouver style of reference citation) นั้นถ้ามีชื่ออยู่ในคณะผู้นิพนธ์ไม่เกิน 6 ชื่อ จะลงรายชื่อตามลำดับไว้ทุกคน แต่ถ้าเกิน 6 คนจะตัดเอามาตีพิมพ์ไว้เพียง 3 ชื่อ ตามด้วยคำว่า "*et al*" หรือ "และคณะ" อีกสิบชื่อ ยี่สิบชื่อ หรืออีกกี่ชื่อก็ตาม ก็จะเอาไปรวบรวมไว้ในสุสาน "*et al*" ด้วยเหตุนี้ผมจึงขอเสนอแนะว่าหากเป็นไปได้ ให้พยายามจำกัดชื่อในคณะผู้นิพนธ์เอาไว้อย่าให้เกิน 6 ชื่อจะดีที่สุด

ในการประเมินผลงานเพื่อเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ ผมเคยเห็นผู้นิพนธ์บางคนเป็นผู้ร่วมนิพนธ์อยู่ลำดับที่สามหรือสี่ ในคณะรวม 5-6 คน เมื่อส่งผลงานวิจัยดังกล่าวไปขอรับการประเมินเพื่อเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการก็เขียนเอาเอง ทั้ง ๆ ที่อยู่ลำดับที่ 4 ก็ทึกทักเอาว่าตนเองมีส่วนร่วมถึง 60% มากกว่าผู้นิพนธ์ชื่อแรกเสียอีก การปฏิบัติเช่นนี้เป็นการลดความน่าเชื่อถือให้แก่ตนเองไปอย่างน่าเสียดาย ผู้ที่ปฏิบัติเช่นนี้ย่อมจะอยู่ในบัญชีดำของผู้พิจารณาหลายๆ ท่านทีเดียว

ผมได้พยายามชี้แนะสิ่งที่ควรและไม่ควรมาแสดงไว้แล้ว มหาวิทยาลัยของไทยขณะนี้ได้รับการจัดอันดับอยู่อันดับต่ำ ๆ เมื่อเทียบกับมหาวิทยาลัยในประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคเดียวกัน โดยผู้จัดอันดับจะมองหลาย ๆ ด้าน รวมทั้งผลงานวิจัยที่ตีพิมพ์ในวารสารมาตรฐานสากลด้วย การที่จะช่วยกันเชิดชูมาตรฐานของมหาวิทยาลัย นักวิจัยและนักวิชาการของไทยจะต้องช่วยกันปรับตนเองให้เข้าสู่มาตรฐานสากล ต้องยอมละทิ้งธรรมเนียมต่าง ๆ ค่านิยมเก่า ๆ ต้องสลัดความเชื่อเก่าๆ ออกไปให้ได้ มิฉะนั้นเราก็คงจะย่ำอยู่แบบไทย ๆ นี้ต่อไป

ข้อแนะนำเพิ่มเติม

วารสารภาษาไทยที่ตีพิมพ์เป็นภาษาไทยควรแปลชื่อเรื่องจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษเอาไว้ให้เรียบร้อย รวมทั้งชื่อผู้นิพนธ์และผู้ร่วมคณะ เขียนเป็นภาษาอังกฤษให้ถูกต้อง เขียนให้เต็มทั้งชื่อตัวและชื่อสกุล เวลาผู้ใดจะนำไปอ้างอิงต่อ เมื่อเขียนเป็นภาษาอังกฤษจะได้ไม่ผิดเพี้ยน ถ้าปล่อยให้ไปเขียนเอาเองตามสะดวกอาจจะไม่ตรงกับชื่อของเรา ยกตัวอย่างเช่น ชื่อศาสตราจารย์นายแพทย์ อุดม โปษะกฤษณะ ท่านจะเขียนว่า Udom Poshakrisna ซึ่งเป็นนามสกุลพระราชทานจึงจะถูกต้อง นามสกุลของผมเองก็มีคนเอาไปเขียนเองว่า Tongcharoen บ้าง Tongjareon บ้าง ทั้ง ๆ ที่ผมใช้ Thongcharoen แต่ถ้าผมไม่เขียนไว้ให้ปรากฏก็จะต่างคนต่างเขียนไปคนละรูปแบบ ที่สำคัญก็คือในปัจจุบันนี้มีการค้นคว้าเอกสารทางระบบอิเล็กทรอนิกส์หรือระบบ "ออนไลน์" ถ้าชื่อสะกดผิดไปตัวเดียวก็จะค้นหาไม่พบ

ยังมีอีกเรื่องหนึ่งที่พบเป็นประจำคือผู้ส่งบทความไปตีพิมพ์ไม่ได้ระบุว่าจะให้บรรณาธิการหรือฝ่ายจัดการวารสารติดต่อกับท่านผู้ใด ที่ไหน ถ้าไม่บอกไว้ บรรณาธิการก็จะติดต่อกับผู้นิพนธ์ชื่อแรก แต่พอติดต่อไปแล้วไม่อยู่ ไปต่างประเทศ ก็เลยต้องค่อย ๆ ไล่ไปทีละท่านสองท่าน บางวารสารจะยุติการติดตามทำให้เสียโอกาส บางครั้งเมื่อติดต่อท่านที่มีชื่อรองในลำดับถัดไป ท่านที่อยู่ชื่อรองก็ไม่ทราบเรื่องตลอด ไม่กล้าตัดสินใจแก้ไขบทความ ทำให้เกิดปัญหาอยู่เสมอๆ เรื่องนี้ควรจะแจ้งเอาไว้ให้ปรากฏ ทั้งตำบลที่อยู่ที่จะติดต่อได้ทางไปรษณีย์ ทางโทรสาร โทรศัพท์ หรืออี-เมล์ด้วยก็ยิ่งดี

เรื่องของอภิไธย คุณวุฒิต่างๆ หรือปริญญาขอให้ดูตัวอย่างวารสารที่ท่านจะส่งไปตีพิมพ์ว่าเขามีรูปแบบอย่างไร แต่คำว่า นาย นาง มรว. ดร. นำหน้าชื่อนั้นไม่นิยมใส่กัน สถาบันที่ได้รับปริญญาก็ไม่นิยมใส่ให้รกรุงรัง เยิ่นเย้อ

ผู้ใดจะอยู่ในกิตติกรรมประกาศ

ในตอนท้ายของบทความมักจะมีบทกิตติกรรมประกาศ (Acknowledgement) เป็นการแสดงความขอบคุณแก่ผู้ที่มีส่วนช่วยเหลือเกื้อหนุนให้งานสำเร็จหรือให้ผลงานดีขึ้น อันได้แก่

1. ผู้ที่มีส่วนช่วยเหลือแต่ไม่มากพอที่จะเป็นผู้ร่วมวิจัยหรือผู้ร่วมนิพนธ์ เช่น หัวหน้าหน่วย หัวหน้าภาควิชา เป็นต้น

2. ผู้ให้การสนับสนุนทางด้านทุนทรัพย์ อุปกรณ์ สารเคมี เชื้อจุลชีพ หรือปัจจัยอื่นๆ

3. ผู้ที่มีความสัมพันธ์ที่อาจจะมีส่วนทำให้เกิดความลำเอียง (conflict of interest) เช่น บริษัทเวชภัณฑ์ ควรจะระบุให้ชัดเจนว่ามีส่วนเกี่ยวข้องกับงานอย่างไร เพื่อแสดงให้เห็นว่าไม่ได้มีความลำเอียง

การแสดงความขอบคุณในข้อ 1 ถ้าเป็นไปได้ให้ระบุถึงความสำคัญของความช่วยเหลือที่ได้รับ เช่น การให้คำปรึกษาด้านวิทยาศาสตร์ (scientific advisor), ทบทวนปรับปรุงโครงร่างการวิจัย (critical review of study proposal), เก็บรวบรวมข้อมูล (data collection), การยอมเข้าเป็นผู้ถูกทดลอง (participation in clinical trial) เป็นต้น

เอกสารประกอบการเรียบเรียง

1. International Committee of Medical Journal Editors. Uniform requirement for manuscripts submitted to biomedical journals. Ann Intern Med 1988; **108:** 258-65.
2. International Committee of Medical Journal Editors. Uniform requirement for manuscripts submitted to biomedical journals. Update May 1995. http://www.acponline.org
3. Hemachudha T, Wilde H. Disclosure of author contribution in scientific publications. J Med Assoc Thai 2000; **83:** 213-5.

